

امیدوارانه فعالیت‌های خود را ادامه می‌دهیم

علیرضا هاشمی سنجانی دبیرکل سابق سازمان معلمان ایران در ششمین سالگرد کشوری شدن این تشکل مدنی عنوان کرد؛

امیدوارانه فعالیت‌های خود را ادامه می‌دهیم

معصومه مظلومی/سخن معلم؛ سازمان معلمان ایران در ماه‌های پایانی دومین دوره کشوری شدن خود قرار دارد و بهار آینده باید سومین کنگره خود را برای انتخاب سومین دوره شورای مرکزی برگزار کند این تشکل صنفی و سیاسی که نخست بصورت استانی و از سال 1379 در تهران فعالیت خود را بعنوان نخستین تشکل معلمی پس از انقلاب آغاز نمود پس از یک دوره فعالیت محدود در دوران ریاست جمهوری احمدی نژاد با تغییر قانون احزاب از سال 1397 فعالیت کشوری خود را آغاز کرد و اکنون در آستانه آغاز سومین دوره شورای کشوری برای آشنایی با شرایط کنشگری در موقعیت جدید و شرایط دورن سازمانی و برون سازمانی این حزب عضو جبهه اصلاحات گفت وگویی با علیرضا هاشمی دبیرکل سابق سازمان معلمان ترتیب دادیم، تا علاوه بر شناخت بیشتر این سازمان، اطلاعاتی راجع به این تشکل و فراز و فرودهایشان کسب کنیم.

تشکل شما از چه زمانی و به چه منظوری شکل گرفته است؟

مسائل آموزش و پرورش و تشکلهای درون آن به گونه‌ای است که شاید به زمان بیشتری برای باز کردن و کالبد شکافی دارد. سازمان معلمان ایران در ابتدا سازمان معلمان تهران بود؛ از فراورده‌ها و میوه‌های باغ اصلاحات است. یعنی ما بعد از آمدن جناب آقای خاتمی سال ۷۶ کارمان را آرام آرام شروع کردیم. عده‌ای از معلمان آموزش و پرورش استان تهران در واقع شهر تهران به این نتیجه رسیدند که باید برای آموزش و پرورش کاری بکنند و با توجه به گذشت تقریباً دو دهه از انقلاب، مسائل و مشکلاتی در آموزش و پرورش دیده می‌شد که حل آن‌ها را واجب می‌دانستیم. بنابراین دست به اقدام زدیم. چون تا آن زمان در آموزش و پرورش شاهد حضور دو تشکل بودیم، تشکلی که منتسب به جناح چپ حکومت بود؛ انجمن اسلامی معلمان ایران و تشکلی که منتسب به جناح راست حکومت بود؛ جامعه اسلامی فرهنگیان. ما به این جمع‌بندی

رسیدیم که احتیاج به تشکلی داریم که علاوه بر نگاه کلان و سیاسی بر مسائل صنفی محتوایی آموزش و پرورش هم زوم کند و تمرکز داشته باشد. سازمان معلمان ایران در فضای بعد از دوم خرداد ۷۶ شکل گرفت تا آموزش و پرورش را به آن جایگاهی که شایسته‌اش است، برسانند.

این تشکل از چه نوع تشکلهای و نهادهای مدنی است؟

سازمان معلمان ایران از ابتدا بر خلاف سایر تشکلهای این زیست‌دوگانه را یعنی صنف و سیاست را با خودش داشته و هم اینک هم دارد. ما در مسائل صنفی قطعاً به کیفیت آموزش و پرورش به بحث عدالت آموزشی، معلمان و رفع مشکلات معیشتی و منزلتی آنها توجه تام داریم و در طول مدت کارمان از آن دفاع کردیم و در مسایل سیاسی هم نگاه کلان داشتیم. از گفتمان اصلاحات دفاع کردیم و خودمان را در آن گفتمان تعریف کرده و هم‌اینک هم تعریف می‌کنیم. بنابراین بر خلاف گروه‌های دیگر ما سعی کردیم که این نگاه دوگانه را داشته باشیم و هر دو را لازم کار تشکیلاتی در زمانه خودش می‌دانستیم. تشکل ما، تشکلی است که تمام اعضایش از درون آموزش و پرورش هستند. گفتمانی که بر آن حاکم است گفتمان اصلاحات است و به دنبال ارتقا، آموزش و پرورش در نظام تصمیم‌گیری کشور است و بایستی این را متذکر شوم که، تحلیل کلان ما بر این است که عمده‌ترین خواست ملت ما در دو دهه گذشته بحث توسعه بوده است؛ توسعه همه‌جانبه و متوازن. به باور ما آموزش و پرورش در این توسعه می‌تواند نقش بسیار بسیار پر اهمیتی را ایفا کند. ما بدون هیچ لکنت زبانی هم فعالیت‌های صنفی خودمان را در این مدت دنبال کردیم و هم مسائل سیاسی خودمان را.

چه فراز و فرودهایی را طی کردید و بهترین و بدترین زمان فعالیت شما در چه دوره‌ای بوده است و چرا؟

فراز و فرودهایی که ما داشتیم با توجه به فضای بیرونی قابل تحلیل است. یعنی ما در دوران هشت‌ساله اصلاحات، دوران شکوفایی را تجربه کردیم و توانستیم بر روندهایی که فکر می‌کردیم دچار اشکال است و تصحیح آنها و توجه به آموزش و پرورش، تغییر نگاه مسئولین و دادن اولویت به آموزش و پرورش در آن دوران؛ تاثیر بگذاریم. اما با آمدن دولت بعد، یعنی دولت آقای احمدی نژاد ما دوران سختی را تجربه کردیم و دوران انقباضی را شاهد بودیم که با مسائل مربوط به سال ۸۸ این قضیه خیلی سخت و سخت‌تر شد و دورانی را تحمل کردیم که هر گوشه‌اش می‌تواند دل‌هایی را به درد آورد. از تشکیل پرونده برای اعضای سازمان تا بگیر و ببندهایی که نبایستی صورت می‌گرفت. اما

این مسئله را هم تحمل کردیم به این دلیل که خواسته‌هایمان، خواسته‌هایی است که ملت ما در طول حداقل ۱۵۰ سال اخیر آن را به طرق مختلف دنبال کرده و ما هم آن را دنبال خواهیم کرد. با آمدن دولت آقای روحانی فضا برای تنفس بیشتر شد، اما هنوز هم مشکلات و مسائل ما وجود دارد. مسئولین آموزش و پرورش متأسفانه کمترین همکاری را با تشکلهای دارند و به جای این‌که یار و مشوق آن باشند، هرنوع همکاری معلمان را با این تشکلهای برنمی‌تابند. بنابراین هزینه کار در تشکلهای را بالا می‌برند و نتیجه آن قطعا کمی ورود افراد جدید به سازمان خواهد بود. این فراز و فرودها را هم طی کردیم، اما ایستادیم و هم وظیفه خود هم جزو حقوق خود می‌دانیم که مطالباتمان را در چارچوب قوانین دنبال کنیم و از کیفیت آموزشی و عدالت آموزشی از جایگاه معلمان و حرفه‌ای شدن آموزش و پرورش دفاع کنیم.

در حال حاضر تشکل شما در چه شرایطی است؟

سازمان معلمان ایران در حال حاضر در شرایطی قرار دارد که در زمینه‌هایی که مربوط به آموزش و پرورش است به صورت فعال دارای کمیته‌هایی است که سعی می‌کنند با ارتباط با مسئولین، دادن بیانیه، همکاری با نهادهای مختلف، آن مسائل را دنبال کنند. مسائل مربوط به بازنشستگان دارای کمیته خاص خودش است. مسائل مربوط به رتبه‌بندی معلمان و صندوق ذخیره جایگاه خاص خودش را دارد و همکاران ما در این زمینه بسیار تلاش کردند. شاید از همه مهمتر بحث سازمان نظام معلمی یعنی ایجاد یک نهاد مدنی حرفه‌ای برای کار معلمان از مسائلی است که سازمان معلمان ایران به جد آن‌ها را دنبال خواهد کرد. بنابراین ما امروز در مسائل آموزش و پرورش بسیار فعال و رصد کننده مسائلاش هستیم و تا آنجایی که توان داریم با توجه به ۲۰ شعبه‌ای که در سطح کشور در استان‌های مختلف داریم، سعی می‌کنیم که از طرق مختلف این خواسته‌ها را پیگیری کنیم. در زمینه سیاسی هم، سازمان معلمان ایران اینک عضو جبهه اصلاحات است. یکی از ۳۰ عضو حزب مجموعه اصلاح‌طلبان است که مجوز رسمی از وزارت کشور دارد و مسائل سیاسی خودش را ذیل گفتمان اصلاحات آنجا دنبال می‌کند. سازمان معلمان ایران با تمام افت و خیزهایش هنوز به هر دو وجهی که از ابتدا بر آن بود، یعنی هم صنف و هم سیاست پایبند است.

این تشکل در حالی که در آستانه سومین کنگره کشوری برای انتخاب سومین دوره شورای مرکزی کشوری قرار دارد با چه موانعی مواجه است؟

متاسفانه در این مسیر موانع زیادی وجود دارد که از نظر من دو مانع بسیار بسیار مهم است. موانعی که در مسیر ما هستند یکی درون سازمانی است. ما و تشکلهای موجود در کشور حتی احزابی که سابقه زیادی ندارند و ما تجارب انباشته شده‌ای در زمینه فعالیت‌های گروهی نداریم و این می‌تواند مانع درونی احزاب شود که این بایستی با تداوم فالیته‌ها و انتقال تجارب از یک نسل به نسل بعدی تحقق پیدا کند. ما متاسفانه با فشارهای مختلفی که نهادهای امنیتی معمولاً وارد می‌کنند افراد نیمه‌کاره، کار را رها می‌کنند و این انباشت تجارب و علم صورت نمی‌گیرد. در طرف مقابل هم فضای عمومی جامعه، رقبای موجود در جامعه یعنی مثلاً بحث اقتصاد، مسائل معیشتی در کل جامعه، بسته بودن فضای سیاسی جامعه، نبودن طراوت و انگیزه و شادابی فعالیت‌های اجتماعی باعث شده‌است که معلمان کمتری به عضویت در این سازمان‌ها و تشکلهای از جمله سازمان ما ترغیب بشوند؛ و متاسفانه بالا بردن هزینه‌های این عضویت توسط نهادهای ذریب‌خصوصاً در آموزش و پرورش باعث شده که ما از نظر عضوگیری با مسائل خاصی رو به رو باشیم.

چگونه تعادل صنف و سیاست را توانستید در کنشگری خود رعایت کنید؟

ما سعی کردیم که بین صنف و سیاست تعادل را حفظ کنیم. یعنی از یک طرف یا تشکیل کمیته‌ها با ارتباطاتی که ایجاد می‌کنیم و با تعاملاتی که با نهادهای مختلف داریم، سعی می‌کنیم مسائل صنفی آموزش و پرورش را دنبال کنیم و پرچمدار مباحثی باشیم که اعلام کرده‌ایم، یعنی بحث کیفیت آموزشی، عدالت آموزشی، معیشت و منزلت معلمان، این‌ها چیزهایی است که ما دنبال می‌کنیم؛ و به دنبال آموزش و پرورش حرفه‌ای هستیم که بتواند در مسیر توسعه به جامعه کمک کنیم. ما مسائل سیاسی را هیچ‌گاه رها نکردیم و نمی‌کنیم و در کنارش چون باورمان این است که در ساختار کنونی جامعه، نظام سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ما آموزش و پرورش در واقع متغیر مستقل نیست بلکه متغیر وابسته است. یعنی اگر مسئولین ذریب‌خصوصاً قوه مجریه، قوه مقننه و دیگر نهادها نگاهشان به آموزش و پرورش را به مسیرهای درست‌تری ببرند؛ ما در کنار دنبال کردن مسائل صنفی به مسائل کلان و سیاسی کلان نیز توجه می‌کنیم و فکر می‌کنیم که اصلاحات می‌تواند این مسیر را به درستی برای ما ترسیم کند و ما در آن مسیر می‌توانیم برای خودمان و جامعه داشته‌های بیشتری را فراهم کنیم. سعی کردیم که هر دو بال موفقیت خودمان را حفظ کنیم. ما فقط از فرهنگیان در کلاس شکل نگرفته‌ایم، از مسئولین مختلف در سطوح متفاوت آموزش و

پرورش هم بهره گرفته‌ایم و اعضای ما در فعالیتهای اداری آموزش و پرورش هم مشغول هستند یعنی هیچ جدایی بین صف و ستاد نمی‌بینیم. با عنایت به حفظ خودورزی و تعادل سعی کرده‌ایم که از تندرستی‌هایی که معمولا در جامعه ما دیده می‌شود برحذر باشیم و انفعال را هم خط قرمز دورش بکشیم. بنابراین فعالیتهای خودمان را در این مسیر ادامه دهیم.

چشم‌انداز تشکل خود را چگونه می‌بینید؟

در رابطه با چشم‌انداز آینده، بنده به شخصه خیلی چشم‌انداز خوبی را نمی‌بینم هرچند که این ندیدن چشم‌انداز خوب به معنای ناامیدی نیست. از نگاه ما ناامیدان حتما شکست خواهند خورد ولی امیدواران ممکن است به خواسته‌هایشان برسند یا نرسند. بنابراین امیدوارانه فعالیتهای خود را ادامه می‌دهیم و از مسئولین ذی‌ربط در رده‌های مختلف تقاضا داریم که اگر به فکر ایران، توسعه ایران و آینده این نسل هستند، آموزش و پرورش را جدی بگیرند و اجازه دهند جریان آزاد اطلاعات، نقد و بررسی در داخل آموزش و پرورش و جامعه شکل بگیرد و ما بتوانیم در فرایند گفتگو محور آینده را برای خودمان به بهترین نحو رقم بزنیم.

با سپاس از شما و آرزوی توفیق برای شما و تشکل شما